

Datu aizsardzība sociālo dienestu darbā

Kristīne Kinča

LPS padomniece juridiskajos jautājumos

LPS, 2018.gada 14.novembris

LPS Veselības un sociālo jautājumu tīkla sanāksme

Galvenie VDAR aspekti

- **Tieša piemērošana:** VDAR noteikumi ir tieši piemērojami visiem Eiropas pilsoņiem un institūcijām arī tad, ja nav valsts tiesību aktu datu aizsardzības jomā
- **Piemērojama no:** 2018.gada 25.maija
- **Nozīme:** VDAR ievieš daudz jaunumu, kā piemēram, jaunus pienākumus datu pārziņiem un datu apstrādātājiem; tomēr daži aspekti, piemēram, apstrādes juridiskais pamatojums, paliek nemainīgi salīdzinājumā ar iepriekšējo kārtību

Personas dati:

- Personas dati ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu (datu subjekts);
- Fiziska persona ir identificējama, ja pastāv iespēja to identificēt un atšķirt no visām pārējām personām;
- Datiem jābūt saistītiem ar dzīvu personu; VDAR neattiecas uz mirušu personu datiem;

Personas dati:

- Identifikatori (līdzekļi subjekta identificēšanai) var būt vārds, identifikācijas numurs, atrašanās vietas dati, tiešsaistes identifikators vai faktori, kas raksturīgi fiziskajai, fizioloģiskajai, ģenētiskajai, garīgajai, ekonomiskajai, kultūras vai sociālajai identitātei.

Vārds, uzvārds

Personas kods

Atrašanās vieta

Nacionalitāte

Personas dati:

➤ Jauni datu veidi

Ģenētiskie dati ir personas dati, kas attiecas uz fiziskas personas pārmantojamām vai iegūtajām ģenētiskajām pazīmēm un sniedz unikālu informāciju par personas fizioloģiju un veselību.

Biometriskie dati ir personas dati pēc specifiskas tehniskas apstrādes, kuri attiecas uz fiziskas personas fiziskajām, fizioloģiskajām vai uzvedības pazīmēm, kas ļauj veikt cilvēka unikālu identifikāciju (piemēram, sejas attēli vai pirkstu nospiedumi).

Personas datu apstrāde

- jebkura ar personas datiem vai personas datu kopumiem veikta darbība vai darbību kopums, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšana, reģistrācija, organizēšana, strukturēšana, glabāšana, pielāgošana vai pārveidošana, atgūšana, aplūkošana, izmantošana, izpaušana, nosūtīt, izplatīt vai citādi darot tos pieejamus, saskaņošana vai kombinēšana, ierobežošana, dzēšana vai iznīcināšana.

Datu pārzinis

- fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kas viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus; apstrādes nolūkus un līdzekļus nosaka saskaņā ar ES vai nacionālajiem tiesību aktiem, kad pārziņa vai tā iecelšanas konkrētos kritērijus paredz ES vai nacionālajos tiesību aktos.

Datu apstrādātājs

- fiziska vai juridiska persona, publiska iestāde, aģentūra vai cita struktūra, kura pārziņa vārdā apstrādā personas datus.

Datu subjekts

- Fiziska persona, par kuru tiek apstrādāti dati;
- Termins attiecas uz visām fiziskajām personām, kuras ir ES pilsoņi.
- Termins attiecas uz visām fiziskajām personām, kuras dzīvo ES.

Datu apstrādes juridiskais pamats

Apstrāde ir likumīga, ja tā balstās uz kādu no 6 pamatojumiem (VDAR 6.pants):

1. Datu subjekta piekrišana;
2. Līguma, kura līgumslēdzēja puse ir datu subjekts, izpilde / pasākumu veikšana pēc datu subjekta pieprasījuma pirms līguma noslēgšanas;
3. Pārziņa juridisks pienākums;

Datu apstrādes juridiskais pamats

Apstrāde ir likumīga, ja tā balstās uz kādu no 6 pamatojumiem (VDAR 6.pants):

4. Datu subjekta vai citas fiziskas personas vitālo interešu aizsardzība;

5. Uzdevums, ko veic sabiedrības interesēs / pārzinim likumīgi piešķirto oficiālo pilnvaru īstenošana;

6. Pārziņa vai trešās personas leģitīmās intereses.

Piekrišana

- **Brīvi sniegta** – datu subjektam jābūt reālai izvēlei un kontrolei;
- **Konkrēta** – datu subjekts piekrīt, ka viņa/viņas dati tiek apstrādāti konkrētam mērķim;
- **Apzināta (informēta)** – VDAR nosaka, kāda veida informāciju nepieciešams sniegt subjektam;
- **Viennozīmīga** – piekrišana jāsniedz ar skaidri apstiprinošu darbību;
- **Piekrišana var tikt atsaukta jebkurā laikā;**
- **Bērna piekrišana** – informācijas sabiedrības pakalpojumu sniegšanas gadījumos piekrišanu dod persona, kurai ir vecāku atbildība par bērnu.

Piekrišana pašvaldību darbības kontekstā

- Reti izmantojama, jo vairumā gadījumu iedzīvotāji ir pakļauti (datu apstrādes ziņā) publiskām iestādēm un piekrišana nav piemērots personas datu apstrādes pamats;
- Piekrišanu var izmantot situācijās, kad pašvaldības vai nu neizmanto savas tipiskās un galvenās funkcijas, vai arī apstrāde nav obligāta (piemēram, informācijas nosūtīšana iedzīvotājiem par administratīvajām procedūrām vai pašvaldību organizētajām aktivitātēm).

Līgumiskais pamats

Šis pamats tiek lietots divos gadījumos:

- situācijās, kad datu apstrāde notiek *pirms* līguma noslēgšanas; tas ietver pirmslīgumiskās attiecības ar nosacījumu, ka pasākumi tiek veikti pēc datu subjekta pieprasījuma;
- situācijās, kad apstrāde nepieciešama līguma, kurā datu subjekts ir līgumslēdzēja puse, izpildei.

Līgumiskais pamats

Īstenojot savas pilnvaras, vietējās pašvaldības var izmantot šo datu apstrādes pamatu tādās situācijās kā:

- apstrāde saistībā ar nodarbinātību – algas informācijas un bankas konta datu apstrāde;
- apstrāde saistībā ar publiskā iepirkuma līgumu slēgšanu (ar datu subjektu nevis ar juridisku personu);
- apstrāde saistībā ar attiecībām starp pašvaldību uzņēmumiem un iedzīvotājiem.

Juridisks pienākums

Pārzinis var apstrādāt datus uz šī pamata, ja ir tiesiskais regulējums, kas:

- ietilpst ES vai dalībvalsts likumdošanā;
- ieviests likumu vai pakārtotu normatīvo aktu līmenī;
- ir skaidrs un precīzs;
- atbilst datu aizsardzības tiesību aktiem, t.sk. prasībai par nepieciešamību, proporcionalitāti un nolūka ierobežošanu;
- uzliek pārzinim pienākumu.

Juridisks pienākums Pašvaldību kontekstā

- Viens no nozīmīgākajiem juridiskajiem pamatojumiem personas datu apstrādei, ko veic vietējās pašvaldības;
- Aptver gan apstrādi, kas saistīta ar administratīvo pakalpojumu nodrošināšanu / iedzīvotāju sabiedrisko pienākumu izpildes veicināšanu, gan pašvaldību pienākumu pildīšanu darba devēju statusā.

Vitālās intereses

- Izmanto tikai tad, ja datu apstrādi **acīmredzami** nevar pamatot ar citu juridisku pamatu;
- Datu subjekta vai citas fiziskas personas vitālās intereses;
- Ierobežots pielietojums – piemēram, ja nenovēršami apdraudētas subjekta pamattiesības;
- Ietver apstrādi humanitāriem mērķiem, tostarp epidēmiju un to izplatības uzraudzībai vai ārkārtas humanitārās situācijās, jo īpaši dabas un cilvēka izraisītu katastrofu gadījumos.

Vitālās intereses

Piemērs: darbinieku vai iedzīvotāju personas datu apstrāde ārkārtas situācijā ir notikusi vietējās pašvaldības jurisdikcijā un nav cita juridiska pamata šādai apstrādei.

Uzdevums, kas tiek veikts sabiedrības interesēs vai īstenojot oficiālas pilnvaras

- Apstrādei jābūt noteiktai ES vai dalībvalsts tiesību aktos;
- Situācijas, kurās pusei, kas nav publiska iestāde, tiek lūgts atklāt personas datus publiskai iestādei, vairs neattiecas uz šo pamatu;
- Datu subjekts var iebilst savu datu apstrādei, kas balstās uz šo pamatojumu;
- Iebilduma gadījumā: pašvaldībām jāspēj pierādīt, ka tām ir pārliecinošs likumīgs pamats, lai turpinātu apstrādāt personas datus, balstoties uz šo pamatu.

Legitīmās intereses

- Interrešu jēdziens – "plašāka ieinteresētība apstrādē, ko pārzinis gūst no apstrādes";
- Interrešu legitimitāte – ja tā atbilst gan datu aizsardzības likumiem, gan likumiem, kas piemērojami pārziņa darbībai;
- Legitīmajām interesēm jābūt samērotām ar datu subjekta interesēm, pamattiesībām un brīvībām

=

līdzsvarošanas pārbaude jāpiemēro katrā atsevišķā gadījumā

Legitīmās intereses

- VDAR skaidri nosaka, ka šo juridisko pamatu nepiemēro apstrādei, ko publiskās iestādes veic, pildot savus uzdevumus;
- Pašvaldībām, kuras pamatojas uz legítimajām interesēm, veicot savus uzdevumus, ieteicams pārdomāt, kādu citu juridisko pamatu personas datu apstrādei tās varētu piemērot;
- Legítimās intereses pašvaldības joprojām varētu piemērot kā derīgu juridisku pamatu saviem iekšējiem procesiem - piemēram, darbībās saistītās ar savu personālu.

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

- **Personas dati, kas atklāj rasi vai etnisko piederību**
- Šīs kategorijas personas dati ir definēti kā sensitīvi, jo tie saistīti ar lielu diskriminācijas risku. Tiesiskajā doktrīnā ir minēti piemēri par to, kādi dati var ietilpt šajā kategorijā: personas vārds un uzvārds, viņa dzimšanas vieta, viņa dzimtā valoda vai viņa vecāku vārdi, kuri apvienojumā ļauj secināt viņa izcelsmi.

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

➤ Politiskie uzskati

- Šiem datiem nepieciešama īpaša aizsardzība, jo tie ir saistīti ar pilsoņu tiesībām veidot viedokļus par politiku, kā arī piedalīties (aktīvi kā politiķi un/vai pasīvi kā vēlētāji un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji) valsts politiskajā dzīvē. Šādu datu piemēri ietver informāciju par piederību politiskajai partijai, informāciju par pievienošanos jebkādai petīcijai, piedalīšanos demonstrācijās, politisko atkalapvienošanos vai līdzīgiem pasākumiem, informāciju par kādas politiskās idejas atbalstu vai tās noraidīšanu.

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

➤ Reliģiskā vai filozofiskā pārliecība

- Šī datu kategorija ir cieši saistīta ar sirdsapziņas brīvību, t.i., brīvību izlemt, vai ticēt pārpasaulīgajiem spēkiem, kas nosaka mūsu ikdienas dzīvi un vai to paust citiem vai ne. Cilvēces vēsture ir pilna ar piemēriem, kad vardarbība notikusi, pamatojoties uz reliģiskajām atšķirībām, tādēļ šādi dati arī būtu īpaši jāaizsargā saskaņā ar datu aizsardzības tiesību aktiem.

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

➤ Dalība arodbiedrībās

- Informācija par šādu dalību ir sensitīva, jo tā rada diskriminējošu attieksmi darba tiesību jomā. Eiropas pilsoņiem ir brīvība slēgt darba koplīgumus un kolektīvi rīkoties, tāpēc pret viņiem nevajadzētu izturēties nevienlīdzīgi, pamatojoties uz viņu arodbiedrību piederību

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

➤ Ģenētiskie dati

- Jauna kategorija, ko VDAR ieviesusi kā sensitīvus datus.
- VDAR to definē kā “dati, kas attiecas uz fiziskas personas pārmantotajām vai iegūtajām ģenētiskajām pazīmēm, sniedz unikālu informāciju par minētās fiziskās personas fizioloģiju vai veselību un kas izriet jo īpaši no attiecīgās fiziskās personas bioloģiskā parauga analīzes”. Dažas dalībvalstis jau ir piešķirušas šāda veida datiem sensitīvu datu statusu, bet VDAR pirmo reizi to ievieš ES līmenī.
- Ģenētiskie dati ir jāaizsargā, jo šāda veida dati attiecas ne tikai uz attiecīgo datu subjektu, bet arī potenciāli var ietekmēt nenoteiktu personu loku, kas ir daļa no šī subjekta radiniekiem (tostarp bērnu dati utt.). Turklāt šādu datu detalizēta analīze varētu atklāt citu konfidenciālu informāciju, piemēram, datus par psiholoģisko vai veselības stāvokli (piemēram, noslieces uz slimībām, psihiskajiem traucējumiem utt.).

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

➤ **Biometriskie dati**

- Šāda veida datiem nepieciešama aizsardzība, jo tie ļauj pārziņiem nepārprotami identificēt konkrētu fizisku personu, pamatojoties uz to fiziskajām vai uzvedības īpašībām: pirkstu nospiedumi, sejas atpazīšana, varavīksnene, tīklene, asinsvadu topoloģija, DNS, runa, paraksts, taustiņu spiešana utt.). Tā kā šāda veida datu apstrāde kļūst arvien izplatītāka, ieviešot dažādus tehnoloģiskus risinājumus (piemēram, telpu piekļuves kontroles sistēmas, identifikācijas sistēmas tāl vadības ierīcēs, piemēram, mobilajos tālruņos, planšetdatoros utt.), šāda apstrāde jāveic stingrāk un kontrolētāk, un šie faktori pamato šo datu iekļaušanu "sensitīvo" datu sarakstā saskaņā ar VDAR

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

- **Dati par veselību vai dati par fiziskas personas dzimumdzīvi vai seksuālo orientāciju**
- Šādi dati ir ļoti sensitīvi, jo tie skar cilvēka dzīves visintīmākos aspektus;
- Turklāt informācija par dzimumdzīvi un seksuālo orientāciju var radīt diskriminācijas, manipulācijas u.c. riskus. Teorētiski noteikts, ka šie dati ietver arī personas partnera(-u) precīzu identitāti.

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

- **Personas dati par sodāmību un pārkāpumiem**
- Personas dati par sodāmību un pārkāpumiem vai ar tiem saistīti drošības pasākumi **NAV** noteikti par īpašu kategoriju personas datiem.
- Tomēr arī šāda veida informācija var radīt nevienlīdzīgas attieksmes risku (piemēram, nodarbinātības jomā), tāpēc arī uz šiem datiem attiecas īpaši apstrādes noteikumi.

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

- **Personas dati par sodāmību un pārkāpumiem**
- Saskaņā ar VDAR 10.pantu, šos datus var apstrādāt, pamatojoties uz vienu no juridiskajiem pamatiem 6.pantā, ja tiek izpildīts viens no diviem alternatīviem papildu nosacījumiem:
 - apstrāde tiek veikta oficiālas iestādes kontrolē; vai
 - apstrādi atļauj ES vai dalībvalsts tiesību akti, paredzot atbilstošas garantijas datu subjektu tiesībām un brīvībām.

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

- **Vispārējs aizliegums apstrādāt īpašo kategoriju personas datus netiek piemērots, ja tiek izpildīts viens no 9.pantā minētajiem alternatīvajiem nosacījumiem:**
 - **Nepārprotama piekrišana;**
 - **Pienākumi vai konkrētas tiesības nodarbinātības, sociālā nodrošinājuma un sociālās aizsardzības tiesību jomā;**
 - **Datu subjekta vai citas fiziskas personas vitālās intereses**

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

- Apstrāde, ko veic bezpeļņas struktūra, kas to dara ar politisku, filozofisku, reliģisku vai ar arodbiedrībām saistītu mērķi;
- Dati, kurus datu subjekts ir apzināti publiskojis;
- Likumīgo prasību celšana, īstenošana vai aizstāvēšana un tiesas, pildot savus uzdevumus;
- Būtiskas sabiedrības intereses, pamatojoties uz ES vai dalībvalsts tiesību aktiem;

ĪPAŠO KATEGORIJU PERSONAS DATU VEIDI

- Profilaktiskā vai arodmedicīna, darbinieka darbības novērtēšana, medicīniska diagnoze, veselības vai sociālās aprūpes vai ārstēšanas nodrošināšana;
- Sabiedrības intereses sabiedrības veselības jomā;
- Apstrāde, kas tiek veikta arhivēšanas nolūkos sabiedrības interesēs, zinātniskās vai vēstures pētniecības nolūkos, vai statistikas nolūkos;
- Papildu nosacījumi dalībvalstu tiesību aktos (VDAR 9.panta 4.punkts atļauj dalībvalstīm ieviest papildu nosacījumus vai ierobežojumus noteiktu īpašo kategoriju personas datu apstrādei, proti: ģenētiskie dati, biometrijas dati vai dati par veselību)

Novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību

VDAR 35.panta 7.punkta a) līdz d) apakšpunkti kopā ar 84. un 90.apsvērumu kā minimumu nosaka:

- a) plānotās apstrādes darbības un apstrādes nolūki, tostarp attiecīgā gadījumā pārziņa leģitīmo interešu sistemātisks apraksts;
- b) novērtējums par apstrādes darbību nepieciešamību un samērīgumu attiecībā uz nolūkiem;
- c) novērtējums par 1. punktā minētajiem riskiem datu subjektu tiesībām un brīvībām; un
- d) pasākumi, kas paredzēti risku novēršanai, tostarp garantijas, drošības pasākumi un mehānismi, ar ko nodrošina personas datu aizsardzību un uzskatāmi parāda, ka ir ievērota šī regula, ņemot vērā datu subjektu un citu attiecīgo personu tiesības un leģitīmās intereses.

c) un d) apakšpunkti ir VDAR tā sauktās "uz risku balstītas pieejas" izpausmes.

Novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību

1. Projekta sagatave:

- Komandas izveidošana: juristi, speciālisti, specializētie departamenti, iespējams datu aizsardzības speciālisti, ja nepieciešams – ārējie eksperti
- Laika un resursu plānošana
- Vadības iesaiste

2. Aprakstiet plānoto apstrādi, tostarp tās nolūkus

3. Datu subjektu vai viņu pārstāvju viedokļu iegūšana

- Pienākums, ja šāda situācija iespējama vai ir paredzama
- Attiecas uz skarto personu informāciju

4. Novērtējiet nepieciešamību un proporcionalitāti

Novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību

5. Noteikt un novērtēt riskus skartajām personām:
 - Iespējamība
 - Riska realizācijas sekas
 - Šo divu faktoru rezultāts ir galīgā riska vērtība
6. Pasākumi risku novēršanai
7. Novērtējuma par ietekmi uz datu aizsardzību dokumentācija (ziņojums), kas apliecina atbilstību VDAR prasībām
8. Pastāvīga pārbaude/vērtējums, ka novērtējumā par ietekmi uz privātumu sniegtie pieņēmumi un prognozes bija pareizi un ka apstrāde veikta saskaņā ar NIDA specifikācijām

Pārredzamība

- Pārredzamības princips ir viens no VDAR pamatiem;
- Daudzos veidos tas nodrošina, ka fiziskām personām pieejama visa nepieciešamā informācija, lai tās būtu informētas gan par to, kādi personas dati tiek apstrādāti par viņiem, gan par iespējām izmantot savas tiesības saskaņā ar regulu;
- Informācijai jābūt viegli pieejamai un viegli saprotamai skaidrā un vienkāršā valodā.

Pārredzamība

- Vietējām pašvaldībām būtu ieteikums sastādīt sarakstu ar visu sniedzamo informāciju, ko pieprasa VDAR un izvēlēties vislabāko kārtību, kādā sasniegt personas, kuru datus tās apstrādā:
 - Piemēram, tās var izvietot informatīvos plakātus publiski pieejamās telpās un izplatīt informatīvās brošūras;
- Elektroniskie līdzekļi var būt noderīgi, piemēram, ja organizācijai ir tiešsaistes vietne vai platforma, bet atsevišķos gadījumos var būt nepieciešami papīra formāti. Īpaša uzmanība jāpievērš gadījumos, kad pašvaldību tīmekļa vietnes piedāvā tiešsaistes pakalpojumus;
- Daži autonomi pašvaldību uzņēmumi (piemēram, sabiedriskā transporta uzņēmumi), veic dažāda veida datu apstrādes un strādā ar milzīgām datu bāzēm, tādēļ tām būtu jāpieliek īpašas pūles, lai izveidotu datu subjektiem sniedzamo informāciju korekti.

Informācijas sniegšana datu subjektam

- **15.pants:** Datu subjekta piekļuves tiesības
- **63.apsvēruma**

Datu subjektam vajadzētu būt tiesībām piekļūt personas datiem, kas par to savākti, un viegli un saprātīgos intervālos īstenot minētās tiesības, lai zinātu par apstrādi un pārlicinātos par tās likumīgumu...

- **64.apsvēruma**

Pārzinim būtu jāizmanto visi saprātīgi pasākumi, lai pārbaudītu datu subjekta, kas izdara pieprasījumu, identitāti, jo īpaši saistībā ar tiešsaistes pakalpojumiem un tiešsaistes identifikatoriem...

Informācijas sniegšana datu subjektam

1. Tiesības jautāt pārzinim apstiprināt, **tiek vai netiek apstrādāti** pieprasījuma iesniedzēja subjekta **personas dati**,
 - "negatīva atbilde", ja dati netiek apstrādāti.
2. **Tiesības iegūt personas datu kopiju**,
 - par papildu datu kopiju var iekasēt saprātīgu samaksu;
 - elektronisks pieteikums → plaši izmantots elektroniskais formāts

Informācijas sniegšana datu subjektam

Datu subjektam ir tiesības saņemt no pārziņa **apstiprinājumu par to, vai attiecībā uz datu subjektu tiek vai netiek apstrādāti personas dati**, un, ja tiek, datu subjektam ir tiesības piekļūt attiecīgajiem datiem **un saņemt šādu informāciju:**

- a) apstrādes **nolūki**;
- b) attiecīgo **personas datu kategorijas**;
- c) personas datu **saņēmēji vai saņēmēju kategorijas**, kam personas dati ir izpausti vai kam tos izpaudīs, jo īpaši saņēmēji trešās valstīs vai starptautiskās organizācijās;
- d) ja iespējams, **paredzētais laikposms**, cik ilgi **personas dati tiks glabāti**, vai, ja nav iespējams, **kritēriji, ko izmanto minētā laikposma noteikšanai**;

Informācijas sniegšana datu subjektam

- e) tas, ka **pastāv tiesības pieprasīt** no pārziņa datu subjekta personas datu **labošanu** vai **dzēšanu**, vai personas datu apstrādes ierobežošanu vai tiesības iebilst pret šādu apstrādi;
- f) **tiesības iesniegt sūdzību** uzraudzības iestādei;
- g) **visa pieejamā informācija par datu avotu**, ja personas dati netiek vākti no datu subjekta;
- h) tas, ka **pastāv automatizēta lēmumu pieņemšana, tostarp profilēšana**, kas minēta 22.panta 1. un 4.punktā, un – vismaz minētajos gadījumos – jēgpilna informācija par tajā ietverto loģiku, kā arī šādas apstrādes nozīmīgumu un paredzamajām sekām attiecībā uz datu subjektu.

Informācijas sniegšana datu subjektam

- **Nav obligātas formas**, informācijas pieprasījumu var veikt mutiski, rakstiski vai digitālā formātā (piemēram, pa e-pastu).
- Atbilde jebkurā **piemērotā veidā**, bet jāievēro:
 - uz rakstisku pieprasījumu vislabāk atbildēt rakstiski;
 - izplatīta metode: oficiāla identitātes dokumenta (ID) kopijas iesniegšana → atbilde ierakstītā vēstulē personai.
- Pēc datu subjekta pieprasījuma: mutiski, **ja tā identitāte ir noteikta** citā formā.
- Ja datu subjekts pieteikumu iesniedz **elektroniski**
 - informāciju sniedz plaši izmantotā elektroniskā formātā;
 - Ja iespējams, pārzinis var nodrošināt attālināto piekļuvi drošai sistēmai, kas datu subjektam dod tiešu piekļuvi viņa personiskajai informācijai.

Informācijas sniegšana datu subjektam

- Pieprasītāja (**pieteikuma iesniedzēja**) identitātei jābūt skaidrai
 - pārzinis var pieprasīt papildu informāciju, ja viņam ir "pamatotas šaubas" par pieteikuma iesniedzēja identitāti (12.panta 6.punkts)
- 64.apsvēruma pārzinim būtu jāizmanto **visi saprātīgie līdzekļi, lai pārbaudītu datu subjekta, kas meklē informāciju, identitāti** → jo īpaši saistībā ar tiešsaistes pakalpojumiem;
- Identitātes pārbaude, **lai nodrošinātu datu drošību, kas ir atbilstoša datu aizsardzības pārkāpumu riskam**, ja dati tiek nosūtīti nepareizam saņēmējam.

Pieklūve informācijai ir jānodrošina bez maksas (VDAR 12.panta 5.punkts).

- Ja datu subjekts pieprasa acīmredzami nepamatotu vai pārmērīgu (jo īpaši tā regulāras atkārtotāšanās gadījumā) pieprasījumu, pārzinis var vai nu
 - a) pieprasīt saprātīgu maksu, ņemot vērā administratīvās izmaksas, kas saistītas ar informācijas vai saziņas nodrošināšanu vai pieprasītās darbības veikšanu; vai arī
 - b) atteikties izpildīt pieprasījumu.

Paldies par uzmanību!

www.lps.lv

Facebook: [@PasvaldibuSavieniba](https://www.facebook.com/PasvaldibuSavieniba)

Twitter: [@lps_lv](https://twitter.com/lps_lv); [@LPSBrux](https://twitter.com/LPSBrux)

Youtube: [Latvijas Pasvaldibu savieniba](https://www.youtube.com/LatvijasPasvaldibuSavieniba)